

Sygn. Akt XVII AmE 366/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SO Jolanta Stasińska**

Protokolant: sekretarz sądowy Wioleta Banaszek

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2021 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **M. P.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania M. P. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 7 czerwca 2018 roku, Nr (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od M. P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 366/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 7 czerwca 2018 roku, numer (...), na podstawie art. 56 ust 1 pkt 12 w związku z art 56 ust. 2 pkt 1, ust 3, 4 oraz 6, w związku z art 30 ust 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.) oraz w związku z art 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego [Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późn zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy: Pana M. P., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: STACJA PALIW (...) z siedzibą w miejscowości O. (...), (...)-(...) Ż., w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez ww. przedsiębiorcę koncesjonowanej działalności gospodarczej, polegającej na obrocie paliwami ciekłymi nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu obowiązków wynikających z koncesji poprzez wprowadzanie do obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z norm określonych prawem, co stanowi naruszenie warunku 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 sierpnia 2007 r. nr (...), zmienioną decyzją z dnia 12 września 2007 r. nr (...), i przez to wypełnienie dyspozycji art 56 ust 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne, orzekł, że:

1. Pan M. P., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: STACJA PALIW (...) z siedzibą w miejscowości O. (...), (...)-(...) Ż., naruszył warunek 2.2.1. udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki koncesji na obrót paliwami ciekłymi decyzją z dnia 10 sierpnia 2007 r. nr (...) z późn. zm., w ten sposób, iż wprowadził do obrotu poprzez stację

paliw mieszczącą się w O. (...), (...)-(...) Ż., benzynę bezołowiową 95, której parametry jakościowe nie spełniały norm określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1680),

2. za działania opisane w punkcie 1 wymierzam Panu M. P., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: STACJA PALIW (...) z siedzibą w miejscowości O., prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi, karę pieniężną w wysokości 80 750 zł (słownie: „osiemdziesiąt tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych”).

Od wyżej wymienionej decyzji powód M. P. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: Stacja Paliw (...) z siedzibą w miejscowości O. wniósł odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1/ naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7, 77 § 1 i art. 80 k.p.a. polegające na niewyczerpującym zebraniu i rozpatrzeniu całego materiału dowodowego i niepodjęciu wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, nadto polegające na błędnej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego oraz powierzchownej analizie sytuacji materialnej przedsiębiorcy co w konsekwencji spowodowało wymierzenie przedsiębiorcy kary pieniężnej w znacznej wysokości, tj. 80.750,00 zł;

2/ naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 8 k.p.a., poprzez działanie w sposób pozbawiony wymaganej bezstronności, powierzchowny, a przez to w sposób obniżający zaufanie strony do organu;

3/ naruszenie art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwą wykładnię i zastosowanie, polegające na uznaniu, że stopień szkodliwości czynu, którego dopuścił się przedsiębiorca był znaczny

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania, ewentualnie o jej uchylenie i przekazanie do ponownego rozpoznania.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 sierpnia 2007 r. nr (...) z późn. zm. udzielono przedsiębiorcy: Panu M. P., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: STACJA PALIW(...) z siedzibą w miejscowości O. (zwanemu dalej „Przedsiębiorcą”) koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 25 sierpnia 2007 r. do 25 sierpnia 2017 r. (aktualna koncesja: nr (...) z dnia 27 marca 2017 r. udzielona została na okres od 26 sierpnia 2017 r. do 31 grudnia 2030 r.). /k. 65-71, 72-80, 81-83, 84-87 akt adm./

W dniu 16 maja 2017 roku przeprowadzona została kontrola na eksploatowanej przez Przedsiębiorcę stacji paliw położonej w miejscowości O. (...), (...)-(...) Ż.. Przedsiębiorca wskazał osobiście dystrybutor do benzyny, z którego została pobrana próbka. Na przedmiotowej stacji paliw jest jeden zbiornik na benzynę, do którego podłączone są dwa dystrybutory. Z obydwu dystrybutorów była możliwość pobrania paliwa. Żaden z nich nie był zdemontowany, ani też zablokowany w sposób uniemożliwiający pobranie paliwa. /zeznania powoda M. P. w charakterze strony – k. 165v, zeznania świadka K. M. k. 121, 122, zeznania świadka R. P. k. 121, 122, zeznania świadka J. G. – k. 130-131 /

Badanie laboratoryjne pobranej w dniu 16 maja 2017 r. na ww. stacji paliw benzyny bezołowiowej 95 (próbka podstawowa), przeprowadzone przez Zakład (...) w K. wykazało, iż badane paliwo nie spełnia wymagań jakościowych dla paliw ciekłych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych ze względu na zaniżoną wartość liczby oktanowej badawczej (RON): wynik badania 91,2 (wymagania jakościowe min 95,0; tolerancja 94,6), zaniżoną wartość liczby oktanowej motorowej (MON); wynik badania 83,4 (wymagania jakościowe min. 85,0; tolerancja 84,5), zawyżoną wartość temperatury końca destylacji: wynik badania 279,9 °C (wymagania jakościowe max 210 CC: tolerancja 214,0 °C) oraz zawyżoną wartość pozostałości po destylacji: wynik analizy 4,7% (V/V); wymagania jakościowe max 2% (V/V). Ustalenia w powyższym zakresie zostały potwierdzone sprawozdaniem z badań laboratoryjnych z dnia 22 maja 2017 r. nr (...) przeprowadzonych przez Zakład (...) w K.. W podsumowaniu wspomnianego protokołu stwierdzono: „Po uwzględnieniu postanowień pkt 9.3 normy PN-EN ISO 4259 w zakresie badanych parametrów próbka paliwa nie spełnia wymagań Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 09.10.2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych ze względu na: pkt 1 Badawcza liczba oktanowa, pkt 2: Motorowa liczba oktanowa, pkt 4 Destylacja”. /k. 9-16, 17, 18-20, 21, 22-23/

W dniu 6 czerwca 2017 r. pracownicy (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w L. zapoznali Przedsiębiorcę z wynikami badań laboratoryjnych pobranej w dniu 16 maja 2017 r. na należącej do Przedsiębiorcy stacji paliw w O. (...) benzyny bezołowiowej 95. Jednocześnie, w toku kontroli ustalono również, że od dnia 16 maja 2017 r., tj. pobrania benzyny bezołowiowej 95 do badań laboratoryjnych miała miejsce nowa dostawa ww. paliwa. Ponieważ zachodziło uzasadnione podejrzenie, że znajdująca się w zbiorniku nr 3 na ww. stacji paliw benzyna bezołowiowa 95, pochodząca z nowej dostawy dodanej do poprzedniej partii, również nie spełnia wymagań jakościowych, w dniu 6 czerwca 2017 r. przeprowadzono drugą kontrolę ww. paliwa z tego samego zbiornika. /k. 24-32 akt adm./

Badanie laboratoryjne pobranej w dniu 6 czerwca 2017 r. na ww. stacji paliw benzyny bezołowiowej 95 (próbka podstawowa), przeprowadzone przez (...)Laboratorium(...)z siedzibą w B. wykazało, iż badane paliwo nie spełnia wymagań jakościowych dla paliw ciekłych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych ze względu na zaniżoną wartość liczby oktanowej badawczej (RON): wynik badania 92,7 (wymagania jakościowe min. 95,0; tolerancja 94,6), zaniżoną wartość liczby oktanowej motorowej (MON): wynik badania 83,8 (wymagania jakościowe min. 85,0; tolerancja 84,5) oraz zawyżoną wartość temperatury końca destylacji: wynik badania 220,8 °C (wymagania jakościowe max 210 °C, tolerancja 214,0 °C). Ustalenia w powyższym zakresie zostały potwierdzone protokołem z badań laboratoryjnych z dnia 20 czerwca 2017 r. nr (...) przeprowadzonych przez (...) Laboratorium(...) z siedzibą w B.. W podsumowaniu wspomnianego protokołu stwierdzono: „Po uwzględnieniu, postanowień pkt 9.3 normy PN-EN ISO 4259: 2009 w zakresie badanych parametrów próbka paliwa nie spełnia wymagań Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 09.10.2015 r w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych ze względu na zaniżoną liczbę oktanową badawczą, zawyżoną temperaturę końca destylacji, zaniżoną liczbę oktanową motorową”. /k. 34-36, 37, 38, 47-48 akt adm./

W dniu 23 czerwca 2017 r. pracownicy (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w L. zapoznali Przedsiębiorcę z wynikami badań laboratoryjnych pobranej w dniu 6 czerwca 2017 r. na należącej do Przedsiębiorcy stacji paliw w O. (...) benzyny bezołowiowej 95. /k. 39-45 akt adm./

Pismem z dnia 29 czerwca 2017 r. Przedsiębiorca zwrócił się do (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w L. o przeprowadzenie badania próbki kontrolnej benzyny bezołowiowej 95 pobranej na należącej do niego stacji w dniu 6 czerwca 2017 r. W piśmie tym przedsiębiorca wskazał, że dniu 6 czerwca 2017 roku została pobrana próbka z „nieczynnego starego dystrybutora wskazanego przez mnie w wyniku nie świadomego faktu oraz zdenerwowania (...)”. Przedsiębiorca wskazał też, że „świadkiem był Pan Inspektor na starym dystrybutorze znajdowała się cena 4,45 a na nowym 4,39 i Inspektor pytał którą cenę ma zapisać gdyż na pylonie również była cena 4,39 (...)” /k. 49 akt adm./

W dniu 13 lipca 2017 r., na wniosek Przedsiębiorcy, do (...) SA z siedzibą w W. - Zakład(...) w P. została przekazana do badania laboratoryjnego próbka kontrolna benzyny bezołowiowej 95, o której mowa wyżej. /k. 50 akt adm./

Badanie laboratoryjne próbki kontrolnej potwierdziło niewłaściwą jakość paliwa wskazując, iż nie spełnia ono wymogów jakościowych ze względu na zaniżoną wartość liczby oktanowej badawczej (RON): wynik badania 92,7 (wymagania jakościowe min. 95,0; tolerancja 94,6), zaniżoną wartość liczby oktanowej motorowej (MON): wynik badania 82,6 (wymagania jakościowe min. 85,0; tolerancja 84,5) oraz zawyżoną wartość temperatury końca destylacji: wynik badania 229,0 °C (wymagania jakościowe max 210 °C, tolerancja 214,0 °C). W podsumowaniu protokołu z badań laboratoryjnych benzyny bezołowiowej 95 z dnia 14 lipca 2017 r. nr (...), wskazano, iż „Po uwzględnieniu postanowień pkt 9.3 normy PN-EN ISO 4259 w zakresie badanych parametrów próbka paliwa nie spełnia wymagań Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 09.10.2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych [...] ze względu na: liczbę oktanową badawczą RON, liczbę oktanową motorową MON, temperaturę końca destylacji”. / k. 51-52 akt adm./

Pismem z dnia 21 grudnia 2017 r. (znak: (...)) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej „Prezesem U RE”) o wynikach kontroli jakości paliw przeprowadzonej w dniu 16 maja 2017 r. i w dniu 6 czerwca 2017 r. przez inspektorów reprezentujących (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w L., na eksploatowanej przez Przedsiębiorcę stacji paliw położonej w miejscowości O. (...), (...)-(…) Ż. oraz przekazał materiały z kontroli jakości paliw przeprowadzonej na ww. stacji paliw (protokoły kontroli (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w L. z dnia 16 maja 2017 r. nr akt (...), z dnia 6 czerwca 2017 r. nr akt (...), z dnia 23 czerwca 2017 r. nr akt (...) oraz z dnia 31 lipca 2017 r. nr akt (...)). / k. 5-7 akt adm./

Pismem z dnia 16 lutego 2018 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z naruszeniem warunku 2.2.1. udzielonej mu koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Ponadto, mając na uwadze dyspozycję art 50 § 1, art. 7, art 77 § 1 i art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego, Przedsiębiorca został wezwany do udzielenia wszelkich informacji mogących mieć wpływ na treść rozstrzygnięć podejmowanych w prowadzonym postępowaniu oraz do składania w tym zakresie stosownych wniosków dowodowych. Ponadto, Przedsiębiorca został wezwany do ustosunkowania się do ustaleń zawartych w protokole kontroli (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w L. (zwanego dalej (...)) (nr akt kontroli:(...) z dnia 16 maja 2017 r.) wraz ze sprawozdaniem z badań laboratoryjnych próbki podstawowej benzyny bezołowiowej 95 z dnia 22 maja 2017 r. nr (...) oraz w protokole kontroli (...) (nr akt kontroli (...) z dnia 6 czerwca 2017 r.) i w protokole z badań próbki podstawowej benzyny bezołowiowej 95 z dnia 20 czerwca 2017 r. nr (...), a także w protokole kontroli (...) (nr akt kontroli (...) z dnia 23 czerwca 2017 r.) i w protokole z badań próbki kontrolnej z dnia 14 lipca 2017 r. nr (...). /k. 1-3 akt adm./

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, w piśmie z dnia 14 marca 2018 r., Przedsiębiorca podniósł: „Wyjaśniając informujemy iż benzyna bezołowiowa 95, z której pobierano próby w dniu 16.05.2017 r. pochodziła z firmy (...) Sp.J. (...), (...), (...)-(…) M., faktura Nr. (...) z dnia 28.04.2017, a w dniu 06.06.2017 z (...) Sp. J. Ż. (...), (...)-(…) S., faktura (...) z dnia 31.05.2017. Zakupione paliwo posiadało wszelkie certyfikaty jakościowe. Także w niniejszej sprawie w dniu 4.07.2017 r. przeprowadzono kontrole u dostawców paliwa w firmach (...) i (...) w trakcie tych kontroli ustalono, że kwestionowana benzyna Pb-95 której pobrano próbki w dniu 16.05.2017 i 06.06.2017 pochodziła z (...) w L. w związku z tymi ustaleniami również w dniu 06.07.2017 r. przeprowadzono kontrolę na terminalu, przeprowadzone badania znajdującego się tam paliwa wskazywały, iż spełnia ono wymagania jakościowe, a ustalenia te wskazują że Przedsiębiorca zakupił paliwo spełniające wymogi jakościowe. Wobec powyższego Przedsiębiorca nie zgadza się z przedmiotowym rozstrzygnięciem przez (...) Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w L..” /k. 89-90 akt adm./

Pismem z dnia 9 maja 2018 r. zawiadomiono Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. Jednocześnie Przedsiębiorca został poinformowany o możliwości zapoznania się

ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym w siedzibie (...) Oddziału Terenowego Urzędu Regulacji Energetyki w L. w terminie do dnia 25 maja 2018 r. /k. 135-136, 137 akt adm./

Przedsiębiorca nie skorzystał z możliwości zapoznania się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, jak również nie wniósł o jego uzupełnienie. /okoliczność bezsporna/

Przedsiębiorca osiągnął przychód z działalności koncesjonowanej w 2017 roku w wysokości (...)zł. /k. 105 akt adm./

W dniu 7 czerwca 2018 roku Prezes URE wydał decyzję nr (...). /k. 138-152 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków K. M., J. G., R. P. oraz zeznaniom powoda M. P. z uwagi na ich spójność.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zważył co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zarzuty powoda dotyczące naruszenia prawa procesowego tj. art. 7 i 77 § 1, 80 k.p.a. oraz art. 8 k.p.a. tj. zarzutu zaniechania podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia sprawy, czy też błędnego zgromadzenia materiału dowodowego nie zasługują na uwzględnienie. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sąd rozpoznaje sprawę merytorycznie, a wskazywane przez powoda naruszenia prawa procesowego nie mogły skutkować uchynieniem decyzji. Mając bowiem na względzie charakter postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, postępowanie niniejsze tj. z odwołania od decyzji Prezes URE ma charakter postępowania rozpoznawczego, pierwszoinstancyjnego i kontradiktoryjnego. Z tych względów, mając na względzie wymogi odwołania przyjęte przez ustawodawcę, odwołanie odpowiada konstrukcji pozwu w ogólnym postępowaniu cywilnym, bowiem wymagania odnoszące się do odwołania (art. 479⁴⁹ k.p.c.) są zbliżone do wymagań pozwu (art. 187 k.p.c.), a ponadto odwołanie, podobnie jak pozew, uruchamia postępowanie sądowe w pierwszej instancji. W świetle powyższego przyjąć należało, że zastosowanie znajdą również reguły dowodzenia w procesie cywilnym. W konsekwencji, obowiązek przedstawienia dowodów w niniejszym postępowaniu również spoczywał na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywał na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne. Skoro zatem odwołanie łączy w sobie cechy nie tylko środka zaskarżenia, ale też pozwu, strony przede wszystkim w ramach realizacji zasady kontradiktoryjności mogą przedstawiać dowody.

Powód kwestionował prawidłowość przeprowadzenia kontroli jakości przedmiotowego paliwa, gdyż pobranie paliwa nastąpiło ze „starego” dystrybutora. Z treści zeznań powoda wynika jednak, że w dniu 16 maja 2017 roku powód osobiście wskazał dystrybutor do benzyny, z którego zostały pobrane próbki. Powód zeznał, że była możliwość pobrania paliwa z przedmiotowego dystrybutora w tym dniu. Niezależnie zatem od tego, czy w dniu pierwszej kontroli widniała informacja o innej cenie oraz wskazaniu drugiego dystrybutora do tankowania benzyny, to należało przyjąć, że istniała techniczna możliwość pobrania paliwa przez konsumenta z tego dystrybutora. W treści protokołu z dnia 16 maja 2017 roku powód nie wskazał żadnych zastrzeżeń. Nie sposób również dać wiary oświadczeniu powoda zawartemu w piśmie z dnia 29 czerwca 2017 roku (k. 49 akt adm.), w którym wskazał, że to podczas kontroli w dniu 6 czerwca 2017 roku zostało pobrane paliwo z nieczynnego starego dystrybutora. Powód wyraźnie temu zaprzeczył w treści swych zeznań. Okoliczność, że w dniu 16 maja 2017 roku istniała możliwość pobrania paliwa z dystrybutora, z którego pobrano próbki oznacza, że konsument miał możliwość pobrania paliwa z tego dystrybutora, w sytuacji gdyby uprzednio nie powziął informacji, aby skierować się do innego dystrybutora. Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwany w sposób błędny dokonał uwzględnienia wyników kontroli przeprowadzonej na stacji powoda w dniu 16 maja 2017 roku. Należy też przy tym przypomnieć, że przedmiotowe protokoły kontroli Inspekcji Handlowej, zarówno z dnia 16 maja 2017 roku jak i z dnia 6 czerwca 2017 roku, sporządzone z udziałem powoda

z zapewnieniem możliwości przedstawienia przez kontrolowanego własnej wersji zdarzeń, są w rozumieniu art. 76 § 1 k.p.a., dokumentem urzędowym. A zatem, dokumenty te, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. W wyroku NSA z dnia 16 lipca 2015 roku wskazano, że obalenie ustaleń protokołu kontroli, jako dokumentu urzędowego, jest możliwe i stosownie do art. 76 § 3 k.p.a. wymaga przedstawienia przez stronę stosownych dowodów (sygn. akt IIGSK 1491/14). Jak wynika z powołanego wyżej orzeczenia, samo oświadczenie strony nie może zostać uznane za wystarczające. W niniejszym postępowaniu strona nie wykazała jednak w żaden sposób, aby wersje zdarzeń w nich przedstawione były niezgodne z rzeczywistością. Z tych samych względów nie mógł się ostać zarzut powoda co do pobrania paliwa za pośrednictwem odmierzacza, który „zaczepnął” paliwo z dna zbiornika jak i nieoczyszczonego układu doprowadzającego paliwo do dystrybutora, gdzie mogły znajdować się zanieczyszczenia mogące wpłynąć na jakość badanego paliwa. Zdaniem powoda, dopiero przebadane tych próbek pobranych z „dwóch miejsc” dało by pewność co jakości paliwa i mogłoby wskazać na ewentualne powody niespełniania norm jakości. Należy tu podkreślić, że próbki paliwa zostały pobrane z odmierzacza, czyli z tego samego urządzenia, za pomocą którego konsument korzysta w celu zatankowania pojazdu. Ponadto, wbrew twierdzeniom powoda próbki zostały pobrane zgodnie z treścią pkt 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009r. w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych (Dz. U. z 2014r. poz. 1035 z późn. zm.), o czym dobitnie świadczą oba protokoły (k. 9-15, 24-32 akt adm.). Oba protokoły zawierają obszerny opis czynności pobrania próbek z odmierzaczy paliwa, które są zgodne z powołanym wyżej rozporządzeniem.

Tym samym bezsprzecznie powód wprowadził do obrotu poprzez stację paliw mieszczącą się w O. (...), (...)-(...) Ż., benzynę bezołowiową 95, której parametry jakościowe nie spełniały norm określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1680). Należy tu przypomnieć, że również badanie próbki paliwa na wniosek powoda wykazało, że sprzedawana u powoda benzyna nie spełnia wymagań Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 09.10.2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych [...] ze względu na: liczbę oktanową badawczą RON, liczbę oktanową motorową MON, temperaturę końca destylacji” (k. 51 – 52 akt adm.).

Powód w treści odwołania twierdził natomiast, że dołożył należytej staranności dokonując zakupu paliwa. Wskazał, że zakupione paliwo posiadało wszelkie certyfikaty jakości oraz, że dnia 4 lipca 2017r. przeprowadzono kontrole u dostawców paliwa. W trakcie tych kontroli ustalono, że kwestionowana benzyna bezołowiowa 95, której próbki pobrano u powoda w toku kontroli 16 maja i 6 czerwca 2017r. pochodziła z (...) S.A. W związku z tymi ustaleniami 6 lipca 2017r. przeprowadzono kontrolę na przedmiotowym terminalu. Przeprowadzane badania znajdującego się tam paliwa wykazały, iż spełnia ono wymagania jakościowe. W przekonaniu powoda ustalenia te wskazują także, że powód zakupił paliwo spełniające wymogi jakościowe. Zatem, w ocenie powoda, badania jakości paliwa „u źródła” podważają ustalenia Prezesa URE dotyczące braku spełniania wymagań jakościowych benzyny PB 95, która jest przedmiotem postępowania. W przekonaniu Sądu, okoliczność, że paliwo u dostawcy powoda było paliwem o prawidłowej jakości, nie dowodzi okoliczności, że to samo paliwo przechowywane i sprzedawane u powoda ma nadal tą samą jakość. Powoływanie się przez powoda na dysponowanie certyfikatami jakości również nie jest wystarczające. Zawszcza, że jak wynika z treści zeznań świadka R. P., gdy wraz z paliwem są dostarczane pracownikom powoda certyfikaty jakości, on „tego nawet nie czyta”. Powyższe okoliczności świadczą o tym, że powód jako koncesjonariusz, nie dokłada należytej staranności zarówno podczas procesu zakupu jak i podczas przechowywania i sprzedaży paliwa, skoro po dostarczeniu powodowi paliwa o prawidłowej jakości, doszło do zmiany jakości tego paliwa. Należy tu podkreślić, że to nie pozwany lecz powód powinien był wykazać w tej sytuacji „co spowodowało, iż paliwo przebadane w dniu 16 maja 2017r. odbiega swoją jakością od jakości deklarowanej w świadectwie.” Z tego względu też względu niezrozumiałym było powoływanie się przez powoda w treści odwołania na warunki atmosferyczne jak czynnik, który mógł mieć wpływ na jakość kontrolowanego paliwa, jak również, że „jakikolwiek czynnik wskazany przez stronę mógł mieć wpływ na jakość paliw przebadanego na stacji, a który nie jest związany z klasą samego paliwem.”

Z powyższego wynika, że powód dopuścił się nieprawidłowości polegającej na obrocie paliwami ciekłymi nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu obowiązków wynikających z koncesji poprzez wprowadzanie do

obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z norm określonych prawem, co stanowi naruszenie warunku 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 sierpnia 2007 r. nr (...), zmienioną decyzją z dnia 12 września 2007 r. nr (...).

W uzasadnieniu wyroku z dnia 8 maja 2020 r. (sygn. akt I NSK 108/18, LEX nr 2978699) Sąd Najwyższy wskazał, że „Wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 12 u.p.e. powinna przede wszystkim uwzględniać wyniki wykładni logiczno-językowej. Taka wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 12 u.p.e. prowadzi zaś do wniosku, że obowiązek wynika z koncesji zawsze wtedy, gdy jest w decyzji koncesyjnej formalnie określony. To kryterium jest jednoznaczne i pozwala zawsze, zarówno organowi koncesyjnemu, jak i koncesjonariuszowi, ustalić, jakie obowiązki wynikają z koncesji - bez względu na to, czy teoretycznie obowiązki te mogą być także rekonstruowane z innych źródeł.”

Mając na względzie powyższe oraz treść warunku 2.2.1. koncesji, po stronie powodowej jako koncesjonariusza pozostawało podjęcie odpowiednich starań prowadzących do rezultatu w postaci wprowadzenia do obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są zgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów. Tym samym przyjąć należało, iż obowiązek wprowadzenia do obrotu paliwa ciekłego o jakości zgodnej z obowiązującymi przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1680), objęty był treścią wskazanego wyżej warunku decyzji koncesyjnej. Niewątpliwie natomiast, benzyna bezołowiowa 95, której próbki pobrano podczas kontroli w dniach 16 maja 2017 roku i 6 czerwca 2017 roku, nie spełniała wymagań jakościowych przedmiotowego Rozporządzenia ze względu na zaniżoną liczbę oktanową badawczą, zawyżoną temperaturę końca destylacji, zaniżoną liczbę oktanową motorową. Powyższe okoliczności, wynikały wprost z treści sprawozdań z badań laboratoryjnych Zakładu (...) w K. (k. 22-23) oraz (...) Laboratorium (...) z siedzibą w B. (k. 47-48 akt adm.).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Powyższe oznacza, że naruszenie jednego z warunków koncesji jest wystarczającą przesłanką do nałożenia na przedsiębiorcę przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej przy czym, nie jest wymagane wykazanie zawinionego działania przedsiębiorcy. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny.

W przekonaniu Sądu w niniejszej sprawie zachodziła podstawa do nałożenia na powoda kary pieniężnej w punkcie 2 decyzji na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne ponieważ, jak już wyżej wskazano prowadził obrót benzyną o jakości niezgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1680). Powyższe działania stanowiły naruszenie warunku koncesji zawartego w treści pkt 2.2.1. koncesji.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1-38, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Zgodnie natomiast z ust. 6 ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według ust. 6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze wartość największych przekroczeń norm jakościowych, które wynosiły odpowiednio w przypadku kontroli w dniu 16 maja 2017 r.: -3,59% w odniesieniu do badawczej liczby oktanowej, -1,30% w odniesieniu do motorowej liczby oktanowej, 30,79% w odniesieniu do temperatury końca destylacji oraz 135,00% w odniesieniu do pozostałości po destylacji w stosunku do wartości określonych w rozporządzeniu, a w przypadku kontroli w dniu 6 czerwca 2017 r.: -2,01% w odniesieniu do badawczej

liczby oktanowej, -0,83% w odniesieniu do motorowej liczby oktanowej, 3,18% w odniesieniu do temperatury końca destylacji w stosunku do wartości określonych w rozporządzeniu.

Zasadnie wskazał pozwany w treści decyzji na okoliczność, że jeśli paliwo ma niską ilość oktanową dochodzi do przedwczesnego zapłonu mieszanki paliwowo – powietrznej w postaci tzw. lokalnych samozapłonów, które powodują gwałtowne przyrosty ciśnienia. Im jest ich więcej, tym proces spalania jest bardziej chaotyczny, co negatywnie wpływa na podzespoły jednostki napędowej, zwłaszcza na panewki, korbowody i wał korbowy. Natomiast ze wzrostem temperatury końca destylacji oraz zwiększenia ilości ciężkich frakcji następuje wzrost zużycia paliwa oraz elementów silnika. Niewątpliwie zatem, niedotrzymanie wymagań dotyczących ww. parametrów paliw powoduje poważne, negatywne konsekwencje dla poprawnego funkcjonowania pojazdów mechanicznych, jak również dla bezpieczeństwa dla użytkowników paliwa.

Wskazać tu też należy, że żadne następcze działania powoda nie mogłyby doprowadzić do zniwelowania negatywnych następstw wynikłych z wprowadzonego już do obrotu paliwa, o niewłaściwej jakości. Nie miał zatem racji powód, że wyniki badań paliwa nie odbiegają za bardzo od wymagań nałożonych przepisami oraz, że różnica jest tak niewielka. Zdaniem powoda istotne też jest to, że na żadnym etapie postępowania przed organami nie ujawniono żadnego poszkodowanego „złej jakości paliwem”. Z treści zeznań świadka R. P. wynika jednak, że „z klientów to zawsze ktoś ponarzeka na jakość paliwa”.

Powyższe okoliczności świadczą o szkodliwości czynu powoda w stopniu znacznym. Ustalenie szkodliwości czynu powoda w stopniu znacznym uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne.

W niniejszej sprawie strona powodowa nie wykazała żadnych okoliczności, które mogłyby skutkować zmniejszeniem nałożonej kary. Z treści zaskarżonej decyzji wynika bowiem, iż pozwany przy wymiarze kary uwzględnił wszystkie przesłanki, o których mowa w treści cytowanego wyżej art. 56 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne. Przede wszystkim, wbrew twierdzeniom powoda, pozwany uwzględnił przy wymiarze kary dotychczasowe zachowanie powoda. Pozwany uwzględnił fakt, że powód nie był dotychczas karany za wprowadzenie do obrotu paliw ciekłych o niewłaściwych parametrach jakościowych.

Mając powyższe na względzie oraz treść art. 56 ust.3 cytowanej wyżej ustawy przyjąć należało, iż nałożona na powoda kara w wysokości 80.750,00 zł stanowiąca (...) % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej w 2017 roku, poprzedzającego rok wydania decyzji nie jest zbyt surowa. Z tego względu kara w tej wysokości stosunku do przychodu w wysokości (...) zł w 2017 roku nie wpłynie w sposób znaczący na sytuację finansową powoda. Powód w treści odwołania podniósł, że przychód nie jest miarodajnym czynnikiem do określenia możliwości finansowych koncesjonariusza, szczególnie w branży paliwowej – ponadprzeciętnie obciążonej ryzykiem fiaska finansowego. Należy tu jednak wskazać, że o tym, iż kara nie może przekroczyć 15% przychodu, a nie dochodu, zdecydował ustawodawca w treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Powód twierdził też, że jednorazowe wyłożenie tak znacznej kwoty jest nieosiągalne i będzie się wiązało z zamknięciem działalności. Pomimo tego, powód nie przedstawił żadnego dowodu na powyższą okoliczność. Znajdujące się w aktach postępowania administracyjnego dokumenty dotyczą wysokości przychodów powoda w 2017 roku lub wcześniej i są to dokumenty, które pozwany w sposób prawidłowy uwzględnił przy wydaniu decyzji. Powód nie złączył do odwołania żadnych nowych dokumentów, natomiast dowód z zeznań świadków i strony powołał na okoliczność „iż dystrybutor paliw, z którego pobrano próbki na stacji nie używa się, a tym samym miało to wpływ na wynik negatywnych badań jakości.”

W sposób prawidłowy pozwany dokonał również oceny stopnia zawinienia, przyjmując że powód nie dokonał żadnych działań ostrożnościowo – prezyencyjnych.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli, jak w przypadku powoda – przedsiębiorcy prowadzącego na własny rachunek działalność gospodarczą, spoczywa na nim obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia. Powód zatem jako podmiot profesjonalny, prowadzący działalność koncesjonowaną i świadomy warunków koncesji, powinien

był podjąć odpowiednie działania, mające na celu monitorowania jakości paliwa, który oferował klientom. Wymóg podejmowania stosownych działań przez powoda wynika z konieczności realizacji obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej z należytą starannością, zgodnie z treścią art. 355 § 2 k.c. Również z treści tego przepisu wynika, że należytą staranność określa się przy uwzględnieniu „charakteru tej działalności”. Do decyzji powoda pozostawał zatem dobór odpowiednich środków, dzięki którym nie doszłoby do sprzedaży paliwa o jakości niezgodnej z powyższym rozporządzeniem. Powód co prawda wskazał na akt staranności w postaci zakupu paliwa od przedsiębiorców legitymujących się certyfikatami jakości paliwa, jednakże ta okoliczność, jako jedyny akt staranności przed wprowadzeniem paliwa do obrotu okazał się niewystarczający, o czym wyżej była już mowa. Wymóg sprzedaży paliwa zgodnego z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami prawa jest jednym z podstawowych obowiązków koncesyjnych, który musi być spełniony, aby można było mówić o prowadzeniu działalności koncesyjnej zgodnej z przepisami prawa.

Wskazać zatem należy, że kara w nałożonej wysokości, relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonych naruszeń, będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Kara administracyjna nie stanowi bowiem odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 80.750,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty procesu po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia SO Jolanta Stasińska